

sic quidem viuferis ex te fident accipiunt; per quam Dominum placens promeruiti, ut Mat. Dei fieres. 2. Istius infidelitatis malitia precedentium militiam omnem longe superabat.

Vasus idcirco illius imago fuit, exteris monitis, & mole vastior, & innimicata saevior, & voratori. Quia, ait Aug. Infidelitas est maximum peccatorum Os eius, inferni porta est, de qua dicitur: A porta inferi erue Domine animas eorum. *Dentium* in ore trahit ordinis duodecim stabant; & hi praecuti: ob subtiles, ut fibi videtur, rationes errantium contra XII. artic. fidei. Sub vix *atio* innumere forebant belue, animalium carnis. Est enim S. Amb. teste infidelitas criminum mater ceterorum. *Calamor* ore tonabat labefactans orbem. Quid enim blasphemia inimici? Et clamor cum torrente flammatum rubea omnia obruens impetuoso. *Podes* ut maximi, sic tantis ab ungibus erant horrifici, quanti dentes: & tabo rique spumabant, indices infelium saevitiae. *Alarum* vultus plumbas ex columbris ignitis gerebant. At enim S. Fulgentius in serm. Infideles per scientias falsas dum volitant, orbent venenam. Huius vos belue in se quisque dominicum polvistis, Ut porro eam

effugiat: Laudate Deum in Psalterio.

IX. Lacuna Balena est Desperationis.

Hæc deserto Deo: presentibus, ut potest, fruatur mundi folioli. 2. Contrarius ei Fons bona Ipe in Salutatione hic statutus: IN MULLIERIUS. Nam B. Maria, inquit S. Hieron. Mater Spiri est. Quæ ipsa, in speciem, passa repulsa istis: Muller, quid mihi & tibi: nondum, &c. à spe tamen nihil excidit, quin erecta certior stetit, iubens ministris quod dixerit, facite. 2. Est autem desperationis mox tanta ut, si omnium viventium mortes in vnam conuenirent, hanc tameh illius pars minima viuferas anteiret. Adeo iœtu certo vitam eternam præcindit: ut afferit S. Remigius.

3. BALENA idcirco eam referebat: exteris iam diuis immorior mole, sauitia, & aspectu. Quia desperatio est peccatorum praedictorum ultimus apex ac supremus: Draco maris, seu Leviathan dictus apud Job. In ore eius quasi innumeris *Dentium* ordinis frendebant: ceterarum dentibus bestiarum tanto maiores: quanto ipsis esse maiori erat cunctis. His coelum, terras, creataque omnia perturbabat. Quia desperatio

peratio dum, ut inimicum sibi, parationem, venire potest. Quod enim finitum cum infiniti minimo (si dari posset,) contendetur? Quæ mortes corporum vni pares sint moru rationalis, animæ? Cum huius viuus vita omnium corporum virtus sit potior? Idque etiam vel secundum esse naturale, illud gratia supra natu-

ram. *Oculis* scintillæ, quanti motes sunt, & flammæ obstante vibrante: par fumen ore vomebatur cum furore fulphureo. Talia enim desperationum verba sunt & voces: qui bus, ait Haymo, verba salutis aversantur: ut viventes sint mortui: velut alter infernus. Hanc igitur ut de cetero arceatis; Laudate Deum in Psalterio.

X. Lacuna Grys Præsumptionis.

Hæc è contrario desperationis peccat in excessu adversus Spiritum Sanctum, super Dei misericordia sola circa penitentiam consequenda. 1. Cōtrarium ei Fons gratiae in Salutatione se dat ibi: Et BENEDICTVS. Nam, ait Anselm. Filius Dei benedictionem dedit mundo: sed cuan sua ineffabili pœna pro mundo: docens, nos quoque pariter agere penitentiam. 2. Illius tanta gravitas sceleris est: quanta non fatis in estimationem, taceo cō-

vbi in vna colliquefacti, in alia atque aliam traciebantur, & alias ad poenas vlsque renovabantur, mortibus infinitis mortui simul & rediui, & semper morientes. Idque ob variissimum præsumptionis præfidentium.

Alas in monstro obstupuis-
tis innumeris, grandes minu-
tulis remittas; indices eæ sunt
phantasiarum; quas volatiles
habent temerari illi, vagas, &
varias; quo se se in peccatis ex-
cuseant ac confirment de mis-
ericordia Dei sibi blandientes.
Hæ alas motu suo ventos ciebant,
quib; infernum succendebant:
quo omnium damnatorum ma-
ledictiones in præsumptuosos
ingerebantur. Pedes horribiles
conterebant, & vacis discer-
pebant præsumptuosos, atque
vt pisa communiebant: Eo,
quod se invicem confirmant
in impenitentia: & reforma-
tiones aliorum quoque impe-
diuissent.

Confitebatur vero bestia super
gelidum flumen, quod scatebat
præsumptuosis: quæ, vt Iob
ait, transibant de aquis niuium
ad calorem bestie nimium. In
hoc colliquefactæ, & alias ite-
runt, iterumque in formas trâ-
sflua, demum per belue poste-
riora ad modum ardentes flu-
minis rapidi in gelium subiec-
tum exonerabant, humanam
in formam reparata. Rursum

ab Gryphe vngibus corrastra-
ta, cumulata, contritaque vo-
rabantur. Hic infernus ille est,
qui nunquam dicitur Suffici.

Plerique hic potentes, aut
Clerici vilcebantur à vobis, opu-
lenti quo que, robusti, iuvenes;
inaniter præstis in nobilitate,
potentia, opibus, robore, æta-
te, &c. Videlicet hæc, & op-
tatis medio in viro, nunquam
vos natos apparuisse: pluraque
& immunita quam effari fas
sit, confixisti.

Et quidem corporibus in castro
degebat iste: verum oculo mentis
& imaginationis, diuina rapti &
protecti virtute, ipsi in tardo co-
siderabat. Est tamen naturale quid,
ex quo estimare de spectro potestis:
Nam cuius est, ob oculos visu na-
turali posse bestiam insueri, vti
est; at pene insires maiorem cam-
dem sibi fingeri in imaginatione
valer. Ita vobis accedit diuinus.

Tales portentosæ in se re-
cipiunt bellus, qui dicta susci-
piunt facinorosa delicta; adeo-
que ipsi in eorum monstrum as-
formas induuntur: vt necessa-
rio dicens olim Iudex ei de-
beat: Nescio vos. Quas ut eva-
dat securi bellus, agite; Lau-
date Deum in Psalterio.

EPILOGVS in predicatione. Quia
propter cum diuinæ tam fontes
dicti quintuplicis gratiae, vna
in Ang. Salutatione salientes,
fidelibus sint aperte: qui sedu-
lo eos frequentant, ac digne-

vitam

vitâ haurient sempiternâ. Per-
maneant autem atque dimanât
eorum haustæ aquæ denos per
senfus, externos quinque, in-
ternosque totidem: simul eos-
dem ab omni prædicta noxia
eluant & expiant; & sua eos
beatitate perbeant. Quem in
finem quinque denas Salu-
tationes in altera Psalterii
Quinquagena libare sande
Deo Deiparaque studeatis.

III. QVINQVAGENA.

XI. Lacuna Monoceros est

ODIL.

Hoc detestatur Deum vel
in seipso, vel in potentia, aut
providentia; Fide, Sacramen-
tis; aut alijs in operibus diui-
nis. Quæ Diuina omnia ideo
parvi extinxerunt, raroque vñ-
pant olores Dei; rerum pereu-
tium siue ardenter amato-
res. Tam scelus immanitas
malum est: quam summe
Bonus Deus est: quem odit in
se, vel alijs. 1. Fons Charita-
tis illi contrarius in Ang. Sa-
lutationis voce FRVCTVS con-
ficitur. Inter fructus enim Spi-
ritus Sancti principes est iugis-
ter eo manans charitas. Et ve-
rum eum suum Fructu ven-
tris Deipara dedit.

2. Efferata odij enor-
mitas, & informitas tanta est: vt
ficedaveru universorum abo-

que

minandissima seditas in vnam
congesta cerni posset: nec ta-
men vel minimi odij particu-
lam adumbrare posset. Malitiæ
causam infinitæ accipite
liquidam. Mortale crimen eo
tale est, non quod naturam
occidat: sed animam æternam
nece mactat: in anima vero,
qua Dei est imago, quantum
in se est, Deum ipsum occide-
re velle censetur. Hinc re-
lavit non semel Deus: male
se, fieri si posset, morte tem-
porali interimi; quam lethali
peccato vel tantillum fauere.

3. MONOCEROS proinde sce-
lus Odij repræsentabat: quod
is omnium beatorū ac belluar-
um commune sit odium: ideo-
rumque omnia immanus vt nec
fus speciei parcere norit. Est
ei vñco in cornu vis tam vali-
da, vt incusufacta vaftos ar-
borum truncos, vt muros pe-
netrare queat: quod facilius
quicquid beluarum artigerit,
i& tu leui transadigit. Astu so-
lius & arte virginis, decipitus
& capitul. Pariter odium, ait
S. Gregor. Nazianz. & habet,
& habetur, odio soloque tru-
cidat cogitat. Sed ipsum Deipar-
a Virginis arte in Ang. Sa-
lutationis charitatis plena vin-
ci, vincirique potest.

Videlicet huius belluae vim
se longius porrigit, quam
cuiusquam aliarum, arque sub-
tilius lactissime se ciuitissime

que diffundere. Par vis odij est mentalis. Quod si nimatur vel maxime est conforme, Amare Deum, & similem sui hominem: necesse est eidem maxime respugnare naturę, odiss Deum, & proximū. Ita odium ipsam transfudit naturam: & ipsummet Deum petit.

Cornu potenti erat, quantum erat, quantum vix emitiri visu poterat: sequi in ramos ignitos & harpagatos spargebat latius, ut fylax speciem densitate referret. Sanie omnia, eructo taboq̄e scedula horrebant, & mortibus seſe quātus immensissime confondebant. Ea odientium sunt furia.

Os illi rictu diductum imminens pateſebat, quo vrbes & agros vorare de facili quiuiffet. Quia odium, ait Orosio, omnium ianua malorum est. *Venter* intus innumeris ſtebat ſceleris formis, ſeſe corrodentib, ac imorū ſummorūm que rotatu volentib. Monſtrum vero continue, & magis magisque & iuvenefebat & augueſcebat ſicut odia ſeſe in dies renovare affolent, & glifere. Quia autem toto orco iniquam pari cum diritate iactare audiebant tot in Deū blaſphemant, atque in hac vna bestia, idcirco inferis nominatur, Mors Dei.

Pedes & *dorsum* cornibus,

admodum erici, horrebant singulis cornibus ramosis plurimi infidebant tyrami, iutorum, & Ecclesiæ perſecutores: ſed alius alio corporis membro fixus inter cornua herens vndique lacerabatur, diſpunctuque cruci abatur: dum ex acie ſuprema ſubiectum in ferre dorsum delaphat, à crinib. exciperetur. Qui ſurreti, velut lanceæ flammicantes, ſtabant. In hilice alias ad poenas renovati tutiores, rufius à cornuum harpagonibus rapi, vtrō citroquæ traeſci, ſui deque volutari, iam exenterati, mox tornatis ingeſtis luſſlaſti: iterumque eviſcerati infelicitissime frendeſtant, nulla viſquam requie da-

Nostis, me vix xp̄obram eorum, quæ viduſis, exprimere verbiſ. Quo infeliores eſtis: qui dicto immaniores in vobis ſoueti bestias: dum odij ardeſcentes clam palam vos exigitatiſ. Scio, oditiss nunc odia omnia, vofque ipſos: nec vixiſſe malletis: quare ut cum delicia expietis: tum deteſtantes vetera caveatis: *Laudate Deum in pſalterio.*

XII LACRIM CORVUS est CONSVER-
TVDINIS.

Hæc, iuxta Theologos, non
est certum genere, vel ſpecie,
aut numero peccatum aliquod:

ſed

ſed conditio peccatorum, qua recidivæ (vt corvus ſuam cras, cras, frequentanter irremiſſe: quæ eſt in peccatis perfeverantia ſeu impunitia).

1. *Fons* ei contrarius in Salat. Ang. in voce *VENTRIS* continetur. Nam ſuis quiskeſ feri moribus ab natura fictis formatuſque natiſtis; tum quod mores plerorūq; ſint, quales corporum humores; quorum affectionibus, animorum ſeres pares ſolent affectiones reſpondere; tum quod quidam liberis ſint mores veſtū ab parentibus hæderitari, vtraces truciſus generentur, mitis à mitibus, à tardis tardi, morbiſi à morbiſis. Vnde diverbium: lupi omnes vulant, latrant canes, &c. Et Parentē ſequitur ſua proles. Deipara vero pravam ventris Eva conſuetudinem ſua benedictione correxit, vertique in contraria omania.

2. Conſuetudinis autem praua ea eſt malitia, vt nullis, quæ iniquam extiterunt, linqui queat explicari. Nihil enim corporeum & temporaneum potest: aquare dicam, ſed neum vel attingere ſpirituſe ſive bonum illud, ſiue malum fuerit.

3. Avis eam vobis in viſtione repreſentauit; non certa quidem aliquid: quod ſimilis extet nulla: atramen vifa, tar-

tareis vocari affoleſſ *CORVVS*

INFERNI. Molis ſua vagitata

cetera bestias longe ſuperba-

bat: Quia, inquit S. Hierony-

mus (cuius hodie celebra-

O. tava) peccandi conſuetudo

malum eſt omnium iam dicto-

rum peccatorum: maximum v-

quod quanti ſuis ſceleribus fu-

peradditum ea in ſuam trahat

patrem magnitudinem. O ma-

lum, vt minus in culpa: at in

ſequela, maximum! Nutrix ea

malorum & propagatrix infer-

num compleſt. Malum Iurif-

peritis per quam familiare.

In ventre corvi, clamitabant

corvi ſimiles, auxiliū, auxi-

liū: verum corvorum hic

corvus reſponſabat, cras, cras,

idque peremittere. Corvum

hunc circumfabant aues aliae

carnivoræ & rapaces: ibi autē

animarum voraces, & eæ ven-

tricofe in immensum. *Rofro*

animas dilaniabat: riſib; ve-

to hiantibus plurimis multa

pandebat in ſeſe guttura avida,

et animabus refeta. Per ſin-

gula cuique tranſeindum erat

animæ, alijs atque alijs affec-

tionis: traſc. in ventre de-

linque in fera bruta vertebe-

nat, aviumque formas omniū:

mox rufus ē ventre imo eru-

ctatus reddebat autur ad guttura

crocitantia, cras, cras, clamori-

bus horribiles: mox iterum in

ventrem reſorbeabantur ſicque

in orbem eadem orbita torque-

ban-

bantur; ad ritum Confusitudinis perpetuatae. Quare qui pecandi confusitudinem mordicus tenuissis adhuc, ea damnata, corvum ex vobis excutie; & Landate Deum in Psalterio.

XIII. LACUNA MERETRIS est APOSTASIA.

Hæc violatur Fides Ecclesiae, aut Professionis, aut concordia horum aliquo descendendo, dum quisque querit, quæ sua sunt. 1. Fons ei contrarius in Salut. Ang. voce. Tvs. Salit. Tuus enim tunc maxime es, sit Sanctus Hieronymus cum Dei es, redens Deo, quo Dei, & Ecclesie, Cœlesti, & suum cuique. Et quidem Dei. Virgo Maria sit tota fuit sua. Qui autem, ait Petri Damiani, bene est sius, omnia alia ipsius sunt & is eos inter numerandus est, qui sunt nihil habentes, & omnia possidentes. Enormitas Apostafia iam dicta fere omnia supererat: non apostatas solum, sed & eorum, qui facient apostatas, vos iij eftis, qui nulli non favit nisi impietas. Et adhuc vestrum quidam non desinunt obstinasti. Hoc dicebat ob eos, qui arritti erant timore, sed nondum contriti amore charitatis.

MULIER idem retulit Apostafia: sed immanis gigantea: ut capite inter nubila surgeret,

In-

Quia S. Gregor. ait, Apostafia magnitudine sua peccata omnina transeat; latitudine, sed ad maligna queque extendit. Mulieres autem, ait Sapiens, apostatae faciunt sapientes. Proinde sicut Mulier est omne malum, ait S. Hieron. sic & Apostafia, est Aquilo exsiccans gratiam Dei, cuellens arbores: Nam ab Aquiloni panditur omne malum. Tolle, dicitur, mulieres, & Sanctæ manebunt diuinæ Leges. Reæ igitur dicitur illa Mater inferni. Apostafia enim à Deo, fecit deamones & infernum.

Capita erant ei plus mille; & singula quois monte maiora: oris ridus immensus barathru videbatur: ad tantas adeo blasphemias habebat, & peruria. Dentes plusquam baleares erant aut trabales: vt quisque tres alios in se dentium ordines contineret. Hi animas lanibant, conterebant, masticabant per vices, cum seviore vsque cruciatu. Quia Apostafia fidei desciscit a Fide, Spe, & Charitate: professionis, à votis tribus. Immane quantæ hic tormenta in apostatas exercerantur! Quos Dira devorarant, intus inconfumptos consum pferat: revomitos torserat, ac reborberat; eos per utrumque meatum effusos, ac maiores cruciatu re trahebat: vt mater osculis, amp lexibus, vberibus,

inque sinu cruciabilissime forbabat leprosus regenerati renalentur ex eadem. A qua via liberati seruemini: Laudate Deum in Psalterio.

Cap. XXI. XV. Beatis Ihes.

153

ra pax hominibus bona voluntatis; non bellicosæ. Ita Rex pacificus est. magnificatus super omnes Reges terræ. Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus:

XIV. LACUNA MONSTRUM est BELLI.

Bellum, ait S. Maximus, est omne malum: ab eo nullum absit peccatum: bello favere, vix abquis salutis periculo portent consilere: nulla salus bello. 1. Fons ei contrarius est in Sal. Ang. Iesu: qui Rex ex pacificus: qui sepe propagnatur. Petro dixit: Mite gladium tuum in vaginam. Omnis enim qui gladio occiderit, gladio perirebit. Vbi Glosagladio temporali, aut dannatio- niis, aut utroque. Istum orbis fontem reseruavit Maria; quæ, ait August., nobis pacem genuit: Deus mundum reconciliavit: et fecit viruque unum.

2. Quo & damnosior, & damnabilior eorum est felicitas: quo potius initardos fibi proponunt damnatos Hectores, Achilles, Julios Cesares, Alexandros Magnos, horumque similes, quam Iesum pacificum. Non bellum iustificat victoria: sed causa: Non quasi gloria nominis bellatorum comedat: sed iustitia Religionis propugnatio. Famam querit? Istam Angelorum amar. In ter-

sunt Monstra hominum: Dydimo sunt demones, non homines. Nam demones non nisi no lentibus accensit; isti iniuris illi post mortem, hi ante diem mortis ad orcum innumeros precipitant. Illi suggerrendo clam tentant: Hi vim infernorum cogunt. 4. Ferae sui similibus parcent; nec lupus lupum devorat, &c. at in bello homini homo plusquam lupus est.

In-

5. Infames censentur carnis flesas iustitia administrari sunt; quid de cruentis bellis sequacibus iniulti censendum erit? quae apud Diuos in celis erit sub extremum iudicium futurum eorum infamia? Vnde apud Dominum sic diffamandis nequam seruis manus pedesque vincit intencibas exteriorie prosciocientur: qui per nefas gloriam mundi praposuerū glo-
rie & iustitia divine.

Nimirum hoc erat, quod vos pro suis exanimaveris, oblatio belli monstro vestris obtutibus; ni virtus Dei vos suste-
tasset. Ex horruitis visu, nunc auditu quid fieri?

MONSTRVM vobis erat vi-
sum specie varium, ut nomen
fortiri nequeat. Quacumque enim vsquam scelerum sunt
informes formæ, omnes in uno
eo visebantur permixtae. Vnde
Infernus Inferorum re de-
citur nobis: inferi autem Pa-
radisus mundi appellatur: quod
multi bellum esse paradisum suum putant. Idem opinor: sed
per antiphrafin. Sicut S. Hiero-
nymus ait: Bellum ironice dic-
tum pulchrum, quasi minime
bellum: cum orbis nil viderit
monstruosius. Molis tanta mō-
strum vobis est visum, quasi
hoc mundo maius nec abs re:
cunda enim mala in se mundi
continet: quo cætera vincit ma-
la, quantum præ partibus to-

tum est: mox præ morbis.

Poenarum igitur eius quan-
ta moles fuerit & congeries,
malorumque summorum col-
luvies? quis explicet fando?
Quis cogitatu complectetur?
Recte ijs, qui diuinitatem mé-
ta comprehendere contendebant,
dictum: Et mentita est
iniquitas libi. Mentitur, quic-
quis huius monstri montro-
las poenæ se expicare posse
confidet. Eiquid enim bellan-
tes sunt, nisi beluentes, ferarum
ritu furentes, in genus huma-
num, cum Deum attingere
non queant, per Theomachia:
ut de gigantibus finguunt, co-
culum expugnare conatis. Spec-
taculi in Monstro, quem ad
modum, que in arma in-
ducabant Cain, Nembroth,
Saul, Holofernes, Decius, &c.
Væ, vœ!

Dicent. Bellum sequimur.
1. Pro iusta causa. 2. Ad Do-
minorum imperium. 3. Pro-
ba communis. Quidz? 1. Nun-
quam est iusta bellii causa: vi-
se homo pro temporali bono,
mortali exponit vel peccato, vel
peccandi periculo. 2. Obe-
dite plus oportet Deo, quam
homini bus, & excidere gratia,
terreni, quam ecclesiis Domi-
ni prestat: maxime vbi verti-
tur Ecclesiæ vastitas. 3. Bonu-
mum commune politicum solum ri-
to tantum est in se se vere: vt
animarum damno sit par illi;

quod

quod plerumque ad cædes pre-
liorum consequitur. Dein op-
pinione est sape & affectu plus
quam reipius veritate bonum,

Quia vero ad bellicos mi-
hi est oratio: audire desiderabi-
lis: Eequod iustum sit bellum
cenendum? Illud inquam: 1. Si autor belli luxta pollea au-
toritate. 2. Si alia via nulla
obtineri pax queat. 3. Si fuerit
ex causa iusta defensivum: non
offensivum. 4. Si non ob pri-
vatum bonum vis inferatur
communi: Maiori, ob minus.

5. Si malum armis propulsan-
do liquido matius fuerit san-
guine Christiano profundendo.
Cum enim homo inter natura
bona sit nobilissimum; sane
moi siueulm violenta maius
esse malum naturæ censerit de-
bet: quam vila fint bona fortu-
nae. Cuius enim facinoris fue-
rit, pro ratis ac butonibus fi-
los Regis patricidio sustulisse?
At homo Dei est filius, vt mi-
nus gratia, certe natura. 6. Si
fuerit pro Ecclesia bellum, pro
fide, pro iustitia, aut alia vir-
tute, &c. Ordine charitatis ob-
servato, graduque bonorum:
hoc est, pro meliore bono.
Quia quia raro in bellum con-
veniunt, & paucissimi quique
animas rite comparant ad in-
certos eventus: hinc Sanctus
quidam diuina revelatione
cognovit, quodam in bello:
non prælio, inquam, circiter

quadraginta hominum millia
fuisse desiderata: atque ex ijs
non plures, quam sex, damnationem
æternam evasisse. 7. Cuique nomen militis danti
necessis est nosse, quod à iusta
causa. Quæ nisi manifesta
fuerit, de plano plus obedire
oportet Deo, quam suo etiam
Principi. Nam huius potentia
non attingit forum diuinum iudi-
cij, & conscientia certe. 8.
Neque etiam ob incertum bo-
num, adhuc certum belli inalum
oportet. 9. Si liquida fuerit
belli causa: tum quisquis Sa-
cramentum dixerit. Sacra Co-
fessione animam expiare stu-
deat: nec temere se periculis
obieget. 10. Omnibus recte,
& ordine constitutis, edicto,
&c. iniustas rapinas, allaque
sceleris prohiberi necesse est.
Et illa sit cuiusque mens ad
Deum & oratio actu sape,
semper habitu: In te Domine
spervavi, non confundar in æternis;
in iustitia tua libera me, & trape
me.

Cape sedendi igitur belli con-
silia ab Theologis, virisque
opinione fundis, ac iustis ca-
pessi oportet. Causa enim iuf-
tæ bellii & pro fide, & charita-
te defendenda, proferendaque
hanc aut ex omni parte cog-
nosceret, non tam est Principi,
aut secularium: quam alta
scientia & diuina discretione
pollentium virorum. Quare &

viri bellicosi, Laudate Deum in
Psalterio.

XV Lacunz Draco est SA-
CRILEGII.

Hoc univerle, est omne,
quod ad fidei sacre designatur
irreverentiam: sub triplici ta-
ma specierum differentia,
iuxta triplicem rationem san-
ctitatis: scil. Personarum, Lo-
corum, rerum Sacrarum: ut
sunt Sacramenta, & Sacramen-
talia, five ad hunc ministerium
consecrata, vel applicata: huic
specie simoniae aperte &
palitate: Ecclesiastice libertatis
violations.

1. Fons est in Salut. Ang.
contrarius est vox Christus, id
est, vnde ex quo vis omnis,
sanctitasque Sacramentorum
diminuit: sed Deiparam, cœu-
canalem. Hæc, ait S. Aufel.
tantorium est Thesauria My-
teriorum.

2. Væ: quos hac in re Al-
chimos, Iasones, Menelaos, An-
tiochos esse delecat! Hoc in-
fandum nefas adeo in cœlum
atrociter clamat: vt si corpo-
reali sonum Deus illi parem
faceret, tantus is foret, vt per
infinitos tonare mundos posset,
Deo scelus tam est amarus:
vt si ex infinitis mundis (si es-
sent) amarissima omnia natu-
ralia in unum coissent: ad illius
minimum amaritatem longissi-

me non aspirarent. Deo malum
tam est rabidum: vt omnis
omnium rabidorum rabies, ad
istius malitia rabiem nihil indu-
cenda sit. Vertantur liceat à
Deo creature omnes in Dra-
cones: Sacriflegij, & blasphemiae
tamen virulentia minutula
proculetur inferiores.

3. DRACO idcirco nefastus
scelus hoc representabat vor-
bis, simili apocalyptic: ha-
bens capitum septem, contraria
VII. Sacramenta: & cornua
decem, contra Decalogum. 2.

Trahebat autem tertiam partem
stellarum cali: tot sacrilegio
abutuntur Sacramentis. 3. Et
draco iste faciebat bellum con-
tra B.V. Mariam, & Filium
eius: tot se offerente ingerunt
que simoniaci, &c. aut vivunt
scandalose. 4. Et mittebat Draco
flumen sulphureum post Mar-
trem & Filium: illud sunt for-
tulentæ orationes, indigne cele-
brationes Clericorum, & Reli-
gioforum, aut laicorum: ve-
luti istis Iustitia Dei vindicem
demetur.

5. Verum terra flum-
men disribebat, id est, orcus, nō
cœlum. Quia opera eorum
omnia sunt terrena. Væ, qui
Divina sunt pessundant, ac in
terrena convertunt & profana.
6. Faciunt bellum contra Michae-
lem, & Angelos eius: quia ma-
lignantur aduersum bonos &
rectos. Oculi solo necabant al-
pectuca scandalo sacrilegium.

Oris

tis representantur.

2. Porro Quæritis. Quo
modo sic ligantur? RESPOND.
Divina potentia, & infinita inspi-
tatio sua, vim & speciem intelligi-
bilem mentibus damnatorum in-
profricit: que cuncta intelligibilia
semper eis presentabit ista: sub
cruciabilis specie; idque sic, ut
anima se ab ea nungcum avertire
possit: Neque damones, ad eam al-
ligati, alter possent. Quanto au-
tem vis spiritualis, quam corpora-
lis, est maior, tanto & pene est
grauius, quam si esset res vere na-
turalis. Vnde anima patiuntur su-
pernaturali passione. Quam ut
euadatis salvi: Laudate Deum
in Psalterio.

N O T A.

XVI. EXAMEN THEO-
LOGICVM VISIONES
explicate.

Qvaritis. Exquo modo po-
tuerunt ita sic videri;
cum nullus insint in-
ferno bestia? R. RESPOND.
Cur inquitis quid vidisti? Ista
principia inferni damna sic ap-
parent animabus discruciantis,
visione nra Mentali, alias ima-
ginaria, alias in assumpta specie:
Præsertim vero specie corporeæ
tali damnis per diuinam poten-
tiæ sunt alligata: tunc ut sole
spectaculo plus torqueantur anima-
tum ut ipsi eademones, ea coac-
tione assumptionis, Divis parian-
tur eternam. Denique ut anima,
quibus peccaverunt, his & tor-
queantur: et autem hisce informa-
tum larvæ belle animabus dama-
nis representantur.

XVII. Ad extremum nunc
ego quæro? Alterne vidisti
atque dicendo exposuit: Et om-
nium vox una fuit: Domine, nū
verius scivimus inquam: Iterū
S. Dominicus. Et vero vos
omnes, nondum vere constriti,
sed timore solo conterrit: besti-
as, ut vidisti, sic vestris in
animabus adhuc circumferis.
Ad quod eorum multa: O Pa-
ter, hoc videtur impossibile. Et
ille: O tardi corde ad creden-
dum in omnibus, quæ vidisti,
& audisti! Iterato conspicie-
tis. Simul ad SS. verus Hostiā
orabat clara. Bone Iesu: hoc
verum esse, rufum eis ostendes:

de: vt perspectam suorum sce-
lerum immanitatem agnoscat.
Et vox ad eum superne accidit:
Vitum, satis, vt credant. At
rursum S. Dominicus. Domine,
satis quidem pro iustitia tua
at tua pro misericordia, & ho-
rum peccatorum miseria, ecce
nondum satis.

Ecce protinus quique in
se, & alijs eadem XV. mon-
stra tanto conspicabatur horri-
bilio, quanto coelum à terra
abest distantius: ut iam eis, vita
peius velut somnium videren-
tur, aut pictura fuisse. Ac nisi
manu Dei protecti vixissent;
perirent. Tam dirum est, suo-
rum videre, peccatorum folia-
tatem: quanto dirius in tartaro?

Ratio docet: Nam quanto
positivum est nobilis: tanto
privativum est deterior: at pac-
atum privat gratia & gloria;
inferni autem poena per le pri-
vat boni sensibili: & vt instru-
mentum, non per se, privat
bono gloria; idcirco pena
damni di残酷比itor est: quam
peccata sensus. Et rursus: Sicut
humanitas comprehendit ne-
queunt, que Deus preparavit
diligentibus se: ita nec quae
odientibus se. Solum scit, qui
accipit.

XVIII. Universis his vi-
fis, in humum, in fletum ab-
iecti, inq; veram diffuentes ro-
to corde penitentiam, respue-
runt. Atque ex eo: nullus co-

rum ridere visus scitur: mundo
eiurato sele omnes abdicarunt;
preter paucos, ordines religio-
los ingressi varios ceptam cū
vita duxerit penitentiam. Alij
Prædicatorum, Minorum alij,
complures Carthusie ordinem
professi vixerunt: quidam ere-
mis seclu incluserunt. Per eos,
vt prepotentes, multi Religio-
rum Conuentus passim col-
locati sunt: Dynastæ item, ac
etiam Principes ad meliorem
se frugem, sitorum exemplo
se receperunt.

Simile quid legi S. Domini-
cū, & Hispanijs designatae.
ATTESTATIO VISIONIS

S P O N S O F A C T A

Novello?

Certus autem sum, nuper
quendam B. Mariae Sponsum
novellum omnes istas singu-
la que poenas verissime, & rea-
lisimè vidisse: qui & predicā
conscriptus: De quibus continuo
aliquam habet portare penam p̄r
suis, & aliorum peccatis. Legi
quoque S. Dominicū in
Tolosanis partibus quid tale
domicellis hereticis ostendit;
sed modicum, in specie cat-
ti domōne apparente. Et alijs
similia vita legi, sed non tam
distincta, & grandia.

S. Dominicus quoque illa
XV. monstrâ sic, vt istis of-
tenderat, depingi curauit: quæ
hodieque pictura perdurat, li-
get abicit in obliuione origo.

CA-

Oratione universam salutem sa-
lubri modo depinxit.

CAPVT XXII. propter

modum, q[uod] omnia hanc dicib

De XV. Reginis virtutum visio

Populi Britannie: revelata per

S. Dominicū Sponso no-

vello Maria.

NARRATIO FACTI.

P Salterio SS. Trinitatis per
varia charismatum ac vir-
tutum dona coornat mundum:
Ecclesiast in primis, velut ro-
sis, lilijsque vernantibus con-
decorat. Cum autem Gratianū
diuisiones sint: eas trifariam ibi-
dem S. Hieronymus distinguit:
in Morales, Theologicas, & su-
perexcellentes. Hacun vna ra-
dix est Incarnationis Christi: per
quem divisiones sunt factæ.
Veque porto fieri perennem:
vim idem suis ididit verbis, ve
dona eadē in his contenta ve-
lūt afferuntur: & per eorum
vsum verborum vitæ, Bona
præcibus, obrena possideantur.
Illa autem verba in duabus
sunt oraculis seu precandi
Deumque colendi formulis,
scilicet Oratione Dom. & Ang.
Salutatione. Vnde S. Ansel. ea
ertos appellat uniuersar. Di
virtut. & charismatum Apothecas.
Et Chrys. Qui est boni, at, quod
plane non continet Oratio, & Sum-
mo Bonodedit. Et S. Aug. Mira
Dei clementia, que in paucis ver-
bis incomprehensibilis. Diuina
sapientia Bonitatem miro modo
comprehendit: cum in Dominicū,

Quia autem optimi cuius-
que prædictio, vt Aug. placet
de virtutibus, ac vitijs, ac ho-
rum

sunt peccati, pietatis istorum instituti debet: iaculanda. S. Dominicus toto spiritu, conatusque incohabit. Quo magis cum abs Dei bonitate colluctari oportuit: lumini plurimis inde futurum. Id quod evenit in ceteris una quadam miraculosa ipsius de Psalterio prædicatione:

Quem admodum ipse Pater, suo cuidam Filio devote Sponso Mariae novello, nuper apparet reuelare dignatus est.

II. S. Dominicus ante, quam ad dicendum sepe comparatum accingeret, pro more secretas in preces ac luctas. Platerij sepe dabant, impensis orans numerus et eum menti conceptum infunderet, daretque sermonem benesonantem in ore suo: qui populo salutari, magisque necessariis accideret.

3. Orationem coronarianam excipit Sacrum Missa officium (quod vix unquam absque raptu, vel revelatione patrabat) Iamque in dimidiata fuerat prosecutus, ad usque solem nem prioremque pro viuis memoriam faciundam. In haec Diuina patientia, extra se per raptum factus, pure nescius, ad viuin horae spatium, aut qui ultra, immobili adorata vestigio fixus adstebat, vultu rubens toto velut igneus: adeoque

etiam, ut caput vndeque multo surgete fumo vaporare tinctio haud obscuro, de Sancti Spiritus ipsius igne praesentia. Fit stupor & admiratio apud omnes Diuinae rei adstantes Regni processus qui ipso cum Duce Magno, populoque plurimo intererant presentes: virtus fama ac reverentia exicit, cupidique ipsius audiendi.

3. Cumque in longius duceretur mora, & dux cum coruige teneretur: viuum est circumstantibus nonnullis, esse submonendum Sanctum. Duque vellicari ac vestem tentaretur iterum ac saepius, à diversis, ab eorum nemine unquam vel tactu quibat ad palpari. Hoc vero maiores priore conceperat amitorum & admirationes, & opiniones, ac etiam musitations secretae ad auarem cuiusque proximi mutuas. Stupori misitus pavor multa animis monebat: incerti omnes, quid agerent, ac suspensi quo res eualura foret. Vnum certum erat cunctis prodigiis.

4. Tenebat autem viuenteros Divinorum spectatores a testes, insueta quadam, ac non fatis effabilis, perfusa mentium cuiusque intus delib utarum suavitatis, & cum coelesti ambrosia attemperata confortatio: cuius vi pro dulces viris formisque sponte sua per genas yberis

verti in ibane lacrymae silentio. Ut nec scle novent, sat ipsi: nec dignosent plane, & sua animi tena illa magis, an vita mirificetur virtus Sacerdotis Magni. Quid agerent? Stat manere exiitum: altareque silentes. Inter haec redditus sibi vir Divinus Diuinae accepta prosequitur.

III. Iam pronunciata rite super Hostiam transubstantiam simul sacra solennique verborum forma, pro institutione Christi, Verbum accesserat ad elementum, & eis Sacramentum. 1. Id dum elevatum supra facientis verticem praebetur adorandum, & in vnam ter SS. Hostiam cunctorum versi fixique latreuticos harerent oculi Fidelium: Ecce tibi: manus inter Sacerdotales ipsum Dominum Iesum mundi servatorem, non iam specie velatum panis solus sed puelum pusillum, azuratum, qua ab Diuina Matre lactatus fuerat: vberibus de celo plenis, magnifice conspicatur suis ipsius oculis univeris.

2. Similiter in eodem vno contitu ceterabant clara distincte, vere in solari quasi luce, matierem amictam sole, & XII. sellis coronatum; quemalem in Apocalypsi S. Iohannes consperxit. Vista Dei Mater pendente ad vbera parvulum, & omnino speciosum formam, pra se fita

lips hominum lactare: eademque Domina pietatis, manu Filii accepta, etiam rententis, populum signo Crucis confignare.

3. Posthac ter SS. Hostiam Miltia in facrum Lintelum reponente, ut sit Calici benedic. In ipsa Benedicti elevatione, ecce iterato & manifeste omnes vident mundi Salvatorem Iesum ea prouis specie, qua in Cruce peperiderat, crucifixum ipso in Calice Benedictio. Vident S. Mariam adstantem: Sanguinem Filii recipientem, cumque super mundum albergentem, in ipsius formationem, ac salutem.

IV. Utraque in prodigiosa visione aliud quoddam codem modo iterum conspexerunt. 1. In Sacra Hostia prius, dein & in Calice facio cernebant Reginas XV. infinitate pulchritudinis, gratiae, & gloria. Has medio in viba praetate intelligebant. Virtutes esse principes quindinas. 2. Haecenus vt mira, sic leta omnia: verum istis in virtutis sua quisque delicia singulatim omnia: cum cuiusque mensura gravitatis, & animi terrore horroreque pari conspicabatur. Meatum spectaculum, atque permixtum!

3. Hinc vero gravissima ictis compunctione ibant sufficiens sursum, singulisque immissis peccore pressi latera qua-

tiebant. Tres oculi, velut ac strus lacrymis infusi. Ea vero nonnullis interior contritionis effusio pectus oppletum, fibralique cordis tumefacti distinctas, urgebat, ut nihil absit proprius videretur presentanca morte. Sed metum refutavit, discusat pérículum, gratia Dei praesidentis.

4. Patris igitur rite & ex ordine cunctis Missis solemnibus, S. Dominic, ad loca sibi receptum capit per breven, continuoque in altum ambone consenserit se, populumque signo Crucis confignans, sic ordicabat concione.

CAPUT. XXIII.

SERM. IV. S. Dominic. De XV. Reginis Virtutum.

THEMA PSALM. XLII.

Cantate Dominu Canticum novum qui mirabilia fecit.

DVCES, Principes, Populi que fideles, Auditores amantissimi. Quod hoc in hodierna SS. CORPORIS CHRISTI Solemnitate, praeclustum thema Davidis Psalterie vobis propono: velut a praudenti alienum, aut in ea insolens Fexitate; aliqua forsan non nullorum animos subit admiratio. Numvero probe teatetis, &

perfecte sentitis, quæ & quanta Dominus noster IESVS CHRISTVS, in SS. Eucharistia, inter vos hodie mirabilia multa & diuina designare dignatus est. Hodie vos & affectatis his oculis vestris, totisque animis agnoscitis, ac plena fide de credibili specieatis, inquam, spectaculum novum, Noui Testamenti miraculum, & Mysterium. Spectatis, & agnoscitis mundi Redemptorem Iesum Christum Filium Mariæ Virginis Dei Matri, pro nobis natum, Crucifixum ac Rediuicium. Agite igitur, si qua sit in vobis Scintilla Spiritus Iesvi; si qua fibra hereat vobis Nominis, honoris ac amoris Christi. Dicite grates, date Laudes Deo, Dei Magnalia celebrare: Cantate Dominu Canticum Novum quia Mirabilia fecit.

Non istud sciuit aliunde. S. Dominicus, quod talia vidissent ipsi Dominus nostro IESU CHRISTO post missam resuelante. Ita vero liquidissime peruiderat cuncta.

Si queratis: Quod illud sit Canticum Novum: Illud, inquam, quod ego vobis nunc prædicto, gemmum Testamentum Novi Oraculume Alterum, quod Angelus primum annunciat Mariæ: Ave gratia plena alterum, quod IESVS Christus mandauit Apostolis, ac prædi-

cavit: PATER Noster, qui Es. Et In his Laudate Sponsum Es Spousam, & eum cum ipso in proprio. Platerio Laudate. Neque laudare solum iure meriti suu, sed amare tota mente: adeoque ad zones sulpena, vobiscum quaque virtus circumgetat. Plateria vos oportabit. Nimirum ut sitis, voluque proficiamini Signatos. 1. SIGNO Regali. 2. Signo Imperiali. 3. Signo celesti ac plane diuino. Signo inquam SS. Trinitatis ac Nisi Testamenti.

Verum, cum in huius SS. Trinitatis trichilio, iuxta cum Ecclambant Regini, ter quina principum virtutum; de iis distinctis mili, dicendum, vobis esse existimor ut cognitus illis. Deo per ipsa tanto servire devotius, ac placere impensus contendatis. Ea namq; vobis data sunt: ac, si vultis, despofar: fermosissime omnes, gloriosissime, simul & gloriose. Etsi ex vestri Custodes affectionant, Duces vestras, ac secundum Deum cum Deipara, Servatrices donec in beatum XV. Regnum orthonos vos introductos, hic per gratiam, ac in futuro per gloriam, constituant coronatos.

Vt illis qui per dulces ita persecutae vita rationes inhibuerint, et earum una pluribusque nefarie violatis, in crimen lese Maiestatis apud Deum incurserint. Ze-

los. Dea ac fortis aut sine impunitum. Quisquis exiit, quem extinxerit: reus parricidij per actus certissiman eternam damnationis subibit sententiam, sum auem Regis Virtutes, contrivit, atri censendo fuit; cum oppositus ipsi flagitia improbarunt, finita confestigatur, ac patratur.

Sed nunc singulæ nos eas creationem præsequamur: sicut ipsas vobis Deus, asperitabilis est exhibere dignatus. Quarum tres ordines, cōspicifici, & singulos, eos quinque partus.

Quatenus apparere virtutes possint: sicutque collende, doccebunt infra post quintam decimam Reginam.

PSALTERII.

I. QVINQVAGENA.

I. REGINA HUMILITAS.

VIRTUTVM haec omnibus est fundamen- tum: quam in B. V. Maria Dominus ardentissimo dilexit amore. Sic ab humo dicta, at S. Ani, & ibid. quod humiles ad vsque humum sele dimi- tant, postponant cunctis, & omnes sibi, amore Dei, anteponat. In se enim propria nature sue infirmitatem intueni- tur: rebus autem in ceteris Dei præsentiam ventrantur.

Hæc virtus ad aliorum exultationem laudes: fugit proprias: nisi quae hilice Dei laus veretur: & magnitudo predicanda. Hæc nescire amat: odit sublimi ambulare: corda pacifica petiti: & mansuetæ. Si enim ait S. Hier. ipsa SS. Trinitas eo fœse dimitit: ut in re qualibet, sua adeste virtute dignetur: quid supra humum se tollat homo puluis & vmbra vilis? Quid immemor suique, Deique, patrum suum vilitatem: & Dei in fœse merita ac Maiestatem agnoscet? Superbia ipsi munica ad intermissionem insidiatur.

II. Thalamus ei regali stat apparatu: in Dominicæ Orationis Palatio PATER NOSTER. Nam SS. Trinitas per humilitatem, ex gratia Pater noster est cunctorum: & nos filii eius summa cum humiliitate ei deservire ac parere: timere ipsum: amare: ac venerari tenemur. Quid? ex humo creati, non, ut filii creationis, teram Creatore nos humilieimus? Sic Ambrosius.

Forma atque venustas Regina huius effatu maior est.

Nouello Marie Spōso talem Dominus ostendere est dignatus. Cenebat Virginem candidissimam coram corona de gemmis X. coronaram: cingulo mōti decorosissimum, bullis quindentis interfusis: cum torque XII. margaritis insigillantibus, insigni. Describa

Crucem preferebat, humiliatis Christi passi indicavit. Pallium exstetit: eam gemmisque vifendatam conuictibat, multa in luce coruscantem. Digitos annuli signati cruce insigniebant, testes depositionis eius cum Christo.

III. Talem quoque S. Dominicus predicatoris addens

Ad pretij eius praestantium cunctarum decor valorque stellarum nec ad spirare potest. Quo circa illius dignior est possesso ducenda: quam solis, lunæ, stellarumque dominium obtinuisse! Eamen ait Cyril, est de primis Dei filiabus, in beatis regnans animabus. Ideo Deus quoque, August. teste, minimam in hoc orbe gratiam plus amat, quam naturam totam. Et vos per vanissimam superbiam quasi interfecisti eam. Testor ex numero hoc vestro plures trecentis, qui eam præclatiorem sunt oculis contemplati: quam oratione cuiusque mentis oculis tuberculatae valeat adunbarati. Quare Cantate dominio Canticum Novum.

Hæc in rapto suis. Domin. allag. de Virtutis Reginis ceteris, perspicerat, dato ei mandato, sub pena mortis: ut continuo predicassem. In cuius publica omnium Viponis memoriam Vir Sanctus eadem XV. Virtutes tuas in Aula Duci, tum in Ecclesia Maiore, ad viannam degingi curauit.

II. RE

tur, aut quid amabis: si eum: qui esse vnum vno à Parie tecum accipit, non ames?

2. Bene Cassiodorus sic ratiocinatur: Si natura fratres eodem ex patre mutuum fibi debent amorem: iure sanguinis: quid non iure Dei, iure Spiritus, iure toti Sacramentorum & Charismatum debebis fratris Christiano? Vah hominemque, quam mente, carne ne plus amat proximum.

3. Quid est, & vnde illud, quod amas? S. August. respōdet: Anima ē filius Dei est creatione: non ex vila carnis traductione: Et germanus amas ob carnis cognitionem: ob Spiritus communionem, minus amas Christianum. In illo, si contra feceris: te peccasse credis: in hoc, ne quidem te peccare, sentis. O stupor! O amore! Stupor palpatur: amor nec sentitur.

4. Naturam antefere spiritui, cuiusnam est? Certe brāti esse nequit: quare in eodē, homo à se ipso desicit, & hominem ex homine exuit: ut nec vel bestiam induat. Hoc vero decus nature est: Deique contemptus. Hoc totius Pulcri, quod in humanis inesse oportuit, everbio est atq; corruptio. Vnde alterius generatio, esse necessario debet ultime defor-matio.

Quo amabilior diuina est Amis

Amitiæ pia & pulchritudo: Quid? Penna pro Helena se formolua, orbis depugnabit fere pars tertia: pro Concordia, bonorum omnium matre, at Ambr. laborabit pacum vel cuiusque anima vel cura publica.

II. Notatæ quo eam culta confinxeritis. Stabat eeu filia Dci, cum corona gloriae vestita aureo vermantia redimita liliis: decem soliarum fascisculo in manu maiore, quam folis, claritate.

Recogitate Comites, & vult Angelos Dz, stapanes ipsam: & haec item denas. Quis decor illis formæ quis honor gratae? quis splendor glorie? Recor dat potestis: effari nequo. Ide de studio eiusdem sollicitaque cura, ad pacem orbi procurandam, affirmo.

Pretium eius quis stimaret? Orbis in vnam congesti, astimentur divitiarum thesauri; quid in anima ad rationalem hanc vnam: cuius gaza sunt spiritus, anima, ratio, vita, &c. Quo infelices, censendi sunt qui iniuriant clam coquunt, palamue ferunt ac gerunt.

2. Perdidisse regnum, est per magnum: manus excidisse concordia. Hæc enim Regnum perditum recuperare potest: ut huius sine præficio Regnum perfidare non potest.

3. Dico: Qui charitatem;

idem & Deum perdidit. Quid? Regnum mundi mors estipic: at Amicitia regnum mors hominis stabilit, atque gloriam intromittit.

4. Quam homo felix, qui in pace diem suum obit: tam infelix, in quo pax moritur. Illa mors carnis est: hæc spiritus animæque extinctio est. At non, quo nobilior perficina fuerit: eo immanior eiudicetur: cuncte censentur tyrannicae coniunctionis. Ita quidem S. Basilius disputat, & affirmat.

Iam si illius, quod Bossum est, iactura sit mala; saepe omnino pessima istius esse debet: quod bonorum est Summa quale quid est Charitas, Pax, & Concordia. Nam Dei sunt ista. Date Deo, quæ sunt Dei: id est: Cantate Domino Canticum Novum in Psalterio.

III. Regina, Letitia SPIRITUS SANCTI.

Hæc diuinis gaudet Officijs & Scrutijs: ieiisque fructus Spiritus Sancti.

1. Thalamus Regine huius est IN CORVIS: Hic enim pura est letitia spiritualis, & nuptialis. Ita Paulus: Nostra cōveratio in calis est: quando ait ibi S. Hieronimus: mens cuiusque nostrum indiuinius operibus cum gaudio requiecit: ut sic iam vivat in terra, quasi esset in supernis.

PUL.

Pulchritudo huius serenissima est: Ad statuas conferant divitias, quarum minimis confert terrenas maximas; & noctis erit ad tenebras collatio. Iudit ad aurum.

Quocirca ea in sua vel cuiusquam anima extinxiss; tanto immanius est parvitudinem: quanto ea celi Regina est præquouis regno terrestri. Sit, qui peccatum in regno excitat, qua totum exhaustatur: quot necibus talem dignum duxeris? Et vili pendis cuiusquam iusti corruptiæ latitans spiritus: quæ animæ vite est & corona: siles etiam decorque corporis. Itaque illius in gratiam, Cantate Domino Canticum Novum.

IV. Regina Patiemta.

Hæc profugat omnem iram, blasphemiam, & timorem terrum; conciliatque pacem cu Deo: superior cunctis & hominibus, & humanis: celos triumphantia inuidit. Iuueniæ ipsi Ira est.

1. Thalamo gaude: in isto, SANCTIFICETVR. Et meritos Quia, ait Cypr. Patientia peccatores sanctificat; perficit virtutes: victorian obtinet; fortium est armatura corona Sanctorum. Verbo; In patientia vestra possibilis animas vestras.

2. Pulchritudo eius tanta est: quantum, si omnium homini-

corda concupiscentib; sibi tamē nec fingere animis posset. Ad eam, pulcritudo Sacre Rachellis, Judithae, &c. sunt tenebrae. Per eam quæ non adierunt, quanta non persegerunt Apollonii, Martyres, Confessores, Viginies? Vis omnis tyranica, contra ipsam, at supra, nulla. Illa passionis Dominica extitit diuina bonitatis, ait Beda, est speculum: & permanet in eternum.

3. Videlicet illam, cum de-nis comitissis, purpuratam, gemmatam,stellatam, corona-tam: & sic ornata m̄ supra vix aliud esse queat. Nec enim oculos vidit, nec aures audiuit, quæ Deus præparauit diligenteribus eum sit, ut etiam animas pro eo ponant. Quia cum maiorem charitatem nemo habeat: aliunde quoque major nō existit pulcritudo & gloria. Ideo Aureola specialis manet Patientiam.

4. Eam perdidisse, est summis, mediis, imis excidisse. Quanti est premij, tenuisse eam: tanti est danni, abieciisse. Profus vera in se velut iugulata extinxisse: sceleris est infandi; & nullis vñquam mortibus expandi. Age; cuiusquam Regis filiam dilanito, aliquam super aliam militias: ea tamen sceleris enormitas, ad vnius Patientiæ extinctionem tanti fuerit, quanti-

mortales reginae omnes, ad hanc immortalitatem planeq; diuinam: id est, nihil: & tra-men quanto in eam cœdes de-signatur in animis hominum? quoties fœle profligatur? Quia à ratis colitur, & conservatur? An quia pro ipfa Rex patientia non oratur? Quare Cantate domino Canticum Novum.

V. Regina Misericordia.

Hac, ait V. Aug. miserijs aliorum compatimur, tanquam nostris. Et iure: quia eiudem sunus conditionis fratres, & hospites. Quippe, ait Seneca, natura est omnibus communis: Fortuna cunctis frequentius est similis. Proin timeant Reges: multi enim è folio rapiti ad vincula sunt, & cunctis exacti. Illa dat alijs sua liberanter, ablata restituit, paupertatem spiritus suavissime amplexatur: at iniuncta eius Avaricia sacra omnia sus deque habet profanatrix. Eius sunt rapinae, sacrilegia, simonia, &c.

Thalamus Misericordiae est in NOMEN TUTUM. I. Quia nomen Domini, ait Ambro-
tius nature fons est: vt idcirco illi omne genu flecentum sit. Quid enim fidelibus est vñquam boni: quod non ita, & ex eo detur Ecclesiæ? Vnde, quæcumque petieritis in Nomine meo, sicut vobis: Adeo,

qui-

quicunque invocaverit Nomen Domini, salus erit. O Nomen diues in omnes: quia misericors! Ideo Rex Regum est Iesus, Magnus Dominus, & laudabilis nimis. 3. Deus potentia terrificat, ac misericordia magnificat se: quia ex hac sanctificat & glorificat. Ex illa vivimus, moveremur, & sumus. Per illam redempti speramus; & non est in celo aut in terra, quise abscondat a calore eius. 4. Hec Dei filia Fratrem suum è ecclis deduxit in terram; ait Bern. 5. Illa parentis est oporum spiritualium & corporalium: vnde misericorditer docet ignorantes, dubitantibus consolit, &c. pacit esurientes, nudos conuenit, &c. 6. Illa Regem cœli fecit seruum, ut nos servos proverbet in Reges; ait Ambrosius.

Credit lucem corporalem ipse Deus, quantum quantamad spiritalem tamen misericordia procul abesse debet: quantum pro corpore spiritus est.

Videlicet eam indutam bysno nives, per seipsa Nominibus, Iesus, & Maria, vndique quod est totius misericordiae sunt nomina, ait Bern. Pflaterium manus gerebat: quod in Incarnationecepit misericordia eius à progenie in progenie. Corona tripli insigni regnet: vñtriuſque inter comitatum & exercitum, media stat. Dum hinc obmarmat spiritalles: inde examinat carnales. Quin, vt Seneca, ait, vñiversalium ea frenum est vñtorum. Aug. Suavis, elegansque

X. tem-

II. QVINQVAGENA.

VI. Regina Abstinentia.

Hæc licetis, & superfluis se abdicat in virtutac potu: neceſſarijs vitium parcat: cum gaudio misto dolori. Dei liberalitate gaudet: dolet de necessitate; procul refugit à voluptate. Carnem elomiat: vt Spiritus regnet, vñtriuſque inter comitatum & exercitum, media stat. Dum hinc obmarmat spiritalles: inde examinat carnales. Quin, vt Seneca, ait, vñiversalium ea frenum est vñtorum.

temperantia. Tu enim vitam ducis Angelicam, bruta spernis; nutrix custosque virtutum es. Cypri Regina sole pulchrior, luna eleganter, & super dispositionem stellarum suauior, inimica ipsi Gula adueratur;

Thalamo Regis illo sedet; ADVENTI REGNUM Tuum. Et iure. Quia Abstinentia perducit ad regnum Dei; ait Amb. Merito Nam qui per eam regnat corpori: iudeo, perficit quoque in Virtutum regno; quibus illud coeli permisum debetur.

Pulchritudo huius est profusa Angelica: proinde nulla humana, vel terrena par ei vel in parte esse potest. 1. Nam species suum nunquam transcedit genus: ita mortale omne, & corporale stat procul infra immortalia & spiritualia. 2. Quid non agunt, & patiuntur vani, reddantur venusti? Vt se comunt, colum, alunt, pinguis, stringunt? At abstinentia ieiunio pinguior & formosior euadit. Recole tres pueros, meo pane, legumine, & aqua, & his parce, viciantes. 3. Cum igitur virtrix sit vitiorum; & vita, quam regna vincere, sit gloriosus: gloria abstinentiae quis dicendo exprimat. 4. Alij Pleras, Reges, Hectoras, praedicent: hanc ego Reginam istis antefero cunctis: quos vel ipsius esse seruos non est dig-

natus Deus; vt quorum gulae nil satis fuit. 5. Pascant se alij, cibilique sufficiant; onerantur his & debilitantur. Abstinencia minimo leipsa fit robustior. Inedia, vibium expugnatrix illius nutrix est conservatrix.

Vidistis hanc manu scetrigeraam hac, illa Psalterij gerulam: caput gemmis coronatum; vestitu suppallido, sed coronis vnde per recto, nulli granitate secundum: Conitatu virginum denarum illustrem. Etenim ablique hac nullus luctatatem arigit, vel in Sanctorum societate pervenit.

Abstinentia hostis in sece eam ingulans ebrios, & gulosi. Est enim gula, Seneca test, rationis & virtutum sufficiatio omnium. Cum enim neccaria virtutum sit conexio; par quoque sors est omnibus: quare adstragam abstinentiae, ceteras fundi fugarique necesse est.

Dices: illa sic fieri non cernuntur. Quia, inquam, oculos non habes, quies fieri cernas: Ergo non te vera geruntur? Gerri tunc anima videt Deus, Angelii, Sanctique vident, videbis & ipse: ut ferius. Quare nunc, nunc Cantate Domino Canicum Novum.

VII. *Rogina Continetia.*

Hac carnis est integritas

ige

inque ipso matrimonio servari sancta non solum potest, sed debet. Ut ab eo Virginitas absit: adit tamen castitas neceſſe est. Et ea triplex, mentis, oris, operis: vt S. Hieron. vult: & recte.

1. Inde S. Gregor. Naziar. Pulchorum omnium est pulcherrima, suavium suavissima, & gravissima morum gravium: in quam Deus, & Angeli prospere gaudent. Hoc lexum amat alterum: sed cauet, fugitque consortium: odit iram, fastum, luxumque omnem. Amat, ait Haymo, vigilias, ieiunia, orationes, cilia, castigationes, & aspera omnia. Vnum quevit eor mundum, ut facie ad faciem Deum vides. Beati mundo corde, &c. Adversaria eius luxuria est.

2. Thalamo ea regnat in isto. FIAT VOLUNTAS TUA. Quia 1. Thes. 4. Hoc est voluntas Dei, Sanctificatio velitra. Atque castitas querit placere Deo, ut sit sancta corpore & spiritu.

3. Pulchritudo igitur ipsius digna Deo, Deum capit, trahit, fibique deuinicit, ac propria desponsat. Deus Euam formarat, & omnium formosissimam; quia perfecta Dei sunt opera, neque sibi eam tam, sed Adae desponsabat. Nimicum iam hanc Virginitas, & huic proxima castitas pra-

venerat cum Deo nuptias. Hoc enim spiritualis, illa corporalis erat, atqui non est proportionato digna continentis anima. Eccles. 26. Beati, qui concupiscunt eam.

4. Videlicet illam supra hominem augustissimam formam, Coronatam lilijs ac rosis, floribus ornatam; candore niveo conspicuum; iure incomparabilis effulgenter; denis cinctz domicilis cultu simili, prorsus Angelico; dignam Deo ipsi Sponlam, ait Chrysost.

5. Vx, qui Regis sponam violaret; morbis reus turpissime force. At illa Dei templum est: quod qui violaret, disperdet illum Deus. Violare autem Castitatem, trucidare est: medium non est. Heu cauete, horrendum est incidere in manus Dei, eadem, quarum in amplexibus Sponsam souet. Christum genuit Virginis castitas: ex eadem Christus generat Christianos: ut ea plane mater sit Ecclesia Christi appellanda. Unde pars Ecclesiæ castior est melior, proindeque maior dignitate, eti non numero. Pars ea faciet eti Clerus, Religiosorumque chorus, ex professione: ex voluntate, reliquis continentium numerus.

In ipsis viuit, regnatque castitas: nec non & in matrimonio casto. Ergo sponsa haec Christi mater est Christianorum: Y 2 qui

qui non ex voluntate carnis, sed ex Deo nati sunt. Nam ait S. Hieron. Carnis generatio est ealitatis mors & corruptio. Cuius autem rei praestantissima corporalis destruacio per est: virtutis destructioni potest? Castitatis igitur confectioni nil terrenum, sed coelestia omnia debentur. Quare Matre castitatis Mariam laudem in Platatio, & Cantate Domino Canticum Novum.

VIII. Regina Prudentia.

Hac S. Bernardo est auriga virtutum, & moderatrix, & gloria mortuorum.

1. Thalamo residet ista, SICVT IN COELO. Quia Sol est virtutum, ait Varro, & cecum fiducem, illustrans noctem ignorantie. Cetera Virtutes, ait Hieron, ut rosa sunt & lilia: prudencia cœlum est, super omnia micans. 2. Arbori vita suavis & laus inest merito maxima; at solis pro futura corporibus: prudencia tanto dignior est, quod animabus vitam, & summa quæque conferat spiritualia.

3. Vidiisti, id circa ipsam velut in stellato palatio residet Regina; cuius decor, reuelata Deo, certi: carteroquin nec mente sat comprehendi potest. Vidiisti coronatam bellis, stellis conuentam: sui-

que similibus decem stellatis, Virginibus stipatan.

1. Istius minimam habere gratiam, maius est, quam Philosophorum omnium Scientia acquisisse; vt S. Aug. recte sentit. Est enim omnis virtutis sententia. 2. Quantis impensis & conatus ad hanc comparandam contendunt olim plurimi, ut humana ac naturali polerent: diuina tamen nescierunt. Idcirco evanuerunt in cogitationibus suis: quia Deus non glorificauerunt. 3. Omnis enim peccator, stultus est: idque volens; quod sciens prudens veram in se extinguat prudentiam. Videntes, cœcum est, ac viuens, mortuus. At vere prudens media in morte immortaliter vivit. Quare Cantate Domino Canticum Novum.

IX. Regina Iustitia.

Hac reddit cuique quod suum est obedientiam majoribus; minoribus disciplinam & exemplum: æqualibus amicitiam fidam; ita Seneca. Ideo Regina est virtutum, decus morum, limes operum, Imperatrix omnium: sine hac, omnia sunt mera tyrannis. Beata regna, in quibus regnat iustitia. Ita Macrobi.

1. Thalamo est illi vox: ET IN TERRA. Terra, ait S. Basil,

Basil, est corpus nostrum: in hoc ratio dominari debet; dictante sic iustitia. In iustitia enim est, ait S. Bern. servos dominari, & dominos famulari. O quam iniusta multi usurpant dominium in se, & alios, & res alienas?

1. Audite nunc me: cras aliqui vespstrum audire non poterint. Nam scio, quatuor mortis extingueunt ante quam sol eritur, qui nunc presentes, sunt incolentes. Et enētus respondit. Quatuor enim in iusti raptore Dynaste, ad crastinum non superinxerant.

3. Oblenco, respicite; secundum iustitiam. Iustus in eternum non commovebitur; quia iustitia eius manet in saeculum saeculi. O vesaniam! Ob humana, pereuntia, terrena excidere diuini, aeterni, celestibus? Non sic iusti in perpetuum vivent, & apud Dominum est merces eorum.

4. Vidiisti Reginam hanc omni colori insignem vestitam, hac sceptrum, gladium illa tenentem, denis cinctam domitellis: quae dicta eleganter formæ longe antestabant: omnes admittentes virtutes diuina iustitiae. Quam ut propitiam habere mereamini: Cantate Domino Canticum Novum.

X. Regina Fortitudo.

Hac stat homo in aduersis

inconcessus: in repentiuis imperterritus. Hac treuantur timor & audacia; mandata Dei, Consiliaque fortiter executioni dantur; dissipantur tentationes; tyrranica lepra confinatur: executur torpor: virtutum eliditur; virtus colitur, & honestum.

1. Thalamus est ei in hilice PANEM NOSTRVM QVOTIDIANVM. Nam ut cor hominis consenserat: sic animam spiritumque fortitudi.

3. Oblenco, respicite; secundum iustitiam. Iustus in eternum non commovebitur; quia iustitia eius manet in saeculum saeculi. O vesaniam! Ob humana, pereuntia, terrena excidere diuini, aeterni, celestibus? Non sic iusti in perpetuum vivent, & apud Dominum est merces eorum.

4. Vidiisti Reginam hanc omni colori insignem vestitam, hac sceptrum, gladium illa tenentem, denis cinctam domitellis: quae dicta eleganter

formæ longe antestabant: omnes admittentes virtutes diuina iustitiae. Quam ut propitiam habere mereamini: Cantate Domino Canticum Novum.